

ด้วยสมอง
และสองมือ

'มมส' ถ่ายทอด
งานวิจัยสารสกัด
'เห็ดพิमान'
ต่อยอด >9
เชิงพาณิชย์

ด้วยสมอง
และสองมือ

'มมส' ถ่ายทอดงานวิจัยสารสกัด 'เห็ดพิमान' ต่อยอดเชิงพาณิชย์

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธิน ผดุงกิจ คณะเภสัชศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัย พร้อมนักวิจัยร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ เหล่าวิชระสุวรรณ คณะเภสัชศาสตร์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญเรือน นาคสุวรรณกุล คณะวิทยาศาสตร์ ได้นำเสนอและถ่ายทอดเทคโนโลยีจากโครงการวิจัย "การพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสารสกัดเห็ดฟิลิโนสอิกเนียเรียส" ให้กับ จิตตภาณุจันท์ นาคสุวรรณกุล ประธานบริษัท ฟิลิโนส กรุ๊ป จำกัด และ ผู้จัดการบริษัท นิธิยุพนาภักดี CEO บริษัท ซึ่งเป็นบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายเครื่องดื่มเวชภัณฑ์สมุนไพร เวชสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ และ ยารักษาโรค

รศ.ดร.ขวัญเรือน กล่าวว่า โครงการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสารสกัดเห็ดฟิลิโนสอิกเนียเรียส" ภายใต้โครงการอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศูนย์ความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมหรืออุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นโครงการที่ได้รับความสนใจจากภาคเอกชนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยจากเห็ดที่มีฤทธิ์ทางยาในเชิงพาณิชย์เป็น "อาหารฟังก์ชัน" หรือเป็น

"โภชนเภสัช"

เนื่องจากมีรายงานวิจัยจำนวนมากที่พบว่าเห็ดมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ฤทธิ์ต้านเนื้องอก ฤทธิ์ต้านจุลชีพ กระตุ้นภูมิคุ้มกัน นอกจากนี้เห็ดจะมีปริมาณโปรตีนสูง ไขมันต่ำ สารอาหารที่สำคัญ เช่น วิตามิน แร่ธาตุ ยังพบสารเมทแทโบไลต์ปฐมภูมิและทุติยภูมิ เช่น เบต้ากลูแคน ที่มีฤทธิ์เป็นสารเพิ่มภูมิต้านทาน สารต้านมะเร็งและมีประโยชน์ต่อคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับภูมิแพ้ สารจำพวกฟีนอลิก ที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ฤทธิ์ต้านจุลชีพ เป็นต้น

เห็ดที่มีข้อมูล

การใช้แบบการแพทย์พื้นบ้านและเป็นที่น่าสนใจในการวิจัย โดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คือ เห็ดพิमान หรือเห็ดสกุลฟิลิโนส เห็ดพิमानที่พบมากในประเทศไทยและผู้วิจัยสนใจ คือ เห็ดพิमानชนิด *Phellinus igniarius*

รศ.ดร.ชัยเวื่อน

แหล่งที่พบเห็ดชนิดนี้ในประเทศไทยคือ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบางส่วนของป่าดิบชื้นในภาคใต้ พบแหล่งอาศัยบนต้นไม้ขนาดใหญ่ เช่น ต้นจิก หรือต้นเต็ง ต้นเค็ง เห็ดชนิดนี้ปัจจุบันสามารถเพาะเลี้ยงและชักนำให้เกิดดอกได้แล้วโดยพัฒนาเพาะเลี้ยงในฟาร์มสารสำคัญที่พบของเห็ดชนิดนี้คือ beta-glucan สารประกอบฟีนอลิกและสารจำพวกไตรเทอร์ปีนส์

ทั้งนี้ บริษัท ฟิลาเลียส กรุ๊ป จำกัด มีความสนใจพัฒนาผลิตภัณฑ์และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติโดยเฉพาะเห็ดที่มีฤทธิ์ทางยาเพื่อให้ผลิตภัณฑ์จากเห็ดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเริ่มต้นจากสูตรที่ได้มาตรฐาน กระบวนการผลิตและวิเคราะห์คุณภาพที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยงานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือขั้นสูงในการวิจัยให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

และเนื่องจากเห็ดฟิลาเลียสอิกเนียเรียสมีฤทธิ์ทางชีวภาพ ประกอบกับเห็ดชนิดนี้พบได้มากในประเทศไทยและมีเกษตรกรบางกลุ่มสามารถเพาะเลี้ยงเห็ดชนิดนี้ได้แล้ว และข้อมูลที่สำคัญคือ เห็ดชนิดนี้เป็นเห็ดสกุล Phellinus ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ของประเทศไทย ยอมรับให้ขึ้นทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ แต่การศึกษาในประเทศไทยเกี่ยวกับเห็ดฟิลาเลียสอิกเนียเรียสนี้มีน้อยมาก และยังไม่พบว่ามีการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับเห็ดในรูปแบบอาหารเสริมสุขภาพ

ดังนั้น นักวิจัยและผู้ประกอบการจึงได้ jointly วิจัยที่ได้รับความร่วมมือกัน และสนใจที่จะศึกษาหาปริมาณสารสำคัญที่พบในเห็ดชนิดนี้ที่เก็บ

ตัวอย่างได้ภายในประเทศ ได้แก่ ปริมาณเบต้ากลูแคนปริมาณสารประกอบฟีนอลิกทั้งหมด และฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระจากสารสกัดเห็ดฟิลาเลียสอิกเนียเรียส ข้อมูลดังกล่าวจะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาตำรับผลิตภัณฑ์เสริมอาหารในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น แคปซูลหรืออื่นๆ ตามคุณสมบัติเบื้องต้นของสารสกัด

ความสำเร็จของโครงการวิจัยนี้คือเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างทีมวิจัยที่อยู่ในภาคราชการและผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทเอกชน ที่ได้รับองค์ความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสารสกัดเห็ดฟิลาเลียสอิกเนียเรียส ที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ เพื่อดูแลสุขภาพคนไทย โดยผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากเห็ดที่มีฤทธิ์ทางยาคือเน้นลูกค้าในกลุ่มรักสุขภาพ รักการใช้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร คนที่ทำงานหนักพักผ่อนไม่เพียงพอ อ่อนเพลีย ฟื้นฟูร่างกายจากโรคเรื้อรัง สามารถจัดจำหน่ายส่งออกไปยังต่างประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า และนำเงินตราเข้าประเทศได้ในอนาคต